

การก่อรูปและการเปลี่ยนแปลง ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถาน: พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ จากยุคอาณานิคมสู่การสร้างชาติ

ชีวสิทธิ์ บุญเกียรติ

พิพิธภัณฑ์พระรามเก้า
องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา 38(1): มกราคม - มิถุนายน 2562

บทความ

Formation and Transformation of a Museum: The National Museum of Singapore from colonial period to nation-building era

Chewasit Boonyakiet

Rama IX Museum, National Science Museum

contact: chewasit.b@nsm.or.th

บทความนี้อภิปรายกระบวนการเปลี่ยนผ่านของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิงคโปร์ในฐานะสถาบันทางวัฒนธรรมจากยุคอาณานิคมสู่การสร้างชาติ ผู้เขียนได้ประมวลบทความที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลการจัดแสดงของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิงคโปร์ และนำเสนอเนื้อหาโดยแบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วงแรก สืบหาการก่อตัวและพัฒนาการระยะแรกภายใต้ชื่อหอสมุดและพิพิธภัณฑทร์ฟีลส์ (ตั้งแต่กลางคริสต์ศตวรรษที่ 19) และแสดงให้เห็นว่าพิพิธภัณฑสถานเป็นวาระของเจ้าอาณานิคม หรือ “ภาระของคนขาว” ซึ่งใช้หนังสือและวัตถุเป็นสิ่งที่ชี้บ่งถึงสถานภาพผู้ผลิตความรู้และศูนย์กลางการปกครอง ช่วงที่สอง เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของการนิยามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (ค.ศ. 1959 ถึงสิ้นทศวรรษ 1980) ซึ่งสะท้อนถึงความยกย่องของรัฐในการใช้ประโยชน์จากพิพิธภัณฑสถานเป็นหนึ่งในมรดกอาณานิคม ก่อนจะปรับเปลี่ยนมาสู่การสร้างพิพิธภัณฑสถานเพื่อตอบโต้ยุทธศาสตร์พัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ช่วงที่สาม ยุคของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิงคโปร์ (ตั้งแต่ทศวรรษ 1990 ถึงปัจจุบัน) ซึ่งเน้นการสร้างสำนึกความเป็นชาติพร้อมกับการใช้ประโยชน์เพื่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และมุ่งฉายภาพลักษณ์ของความเป็นศูนย์กลางในยุคโลกาภิวัตน์

คำสำคัญ: พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิงคโปร์, หอสมุดและพิพิธภัณฑทร์ฟีลส์, อาณานิคมอังกฤษ

บทคัดย่อ

ABSTRACT

This article discusses the transition of the National Museum of Singapore as a cultural institution from colonial period to nation-building era. Drawing on the author's literature review and surveys of the Museum's exhibitions, this article looks at 3 phases in the Museum's history. Firstly, *the formation and early development under the auspice of the Raffles Library and Museum* (from mid 19th century): it illustrates how museum was founded under colonial agenda or the “white burden”. Library and museum collection were apt to endorse the colonial rule as the center of knowledge formation and public administration. Secondly, *the turn of the “National Museum” after Independence* (1959 - end of 1980's): Singaporean government struggled to overcome the paradox of museum as a colonial legacy before eventually set up various museums in support of the country's industrial development. Finally, *the National Museum of Singapore* (1990's - present): the successful transformation of the National Museum of Singapore gives a strong emphasis on nation building and tourism, while at the same time portrays Singapore as a cosmopolitan center in the age of globalization.

keywords: The National Museum of Singapore, The Raffles Library and Museum, British colonies

บทนำ

ยามใดที่เราพิเคราะห์วัตถุในคลังสะสมแล้ว
เราจะเห็นวัฒนธรรมของผู้ผลิตวัตถุเหล่านั้น
และยังจะเห็นวัฒนธรรมของผู้คนที่รวบรวมวัตถุ
ที่หลากหลายเอาไว้เป็นหนึ่ง

(Taylor 2002)

ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 17 ด้วยความนิยมของการเก็บสะสม ทั้งวัตถุที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ เหริยญ และโบราณวัตถุ เป็นฐานสำคัญของการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ในยุโรป ลัทธิล่าอาณานิคม เป็นกลไกสำคัญที่ก่อให้เกิดการยกย้ายถ่ายเทวัตถุธรรมชาติและวัฒนธรรมจากสถานที่ต้นทางสู่ประเทศเจ้าอาณานิคม สวนพฤกษศาสตร์และสวนสัตว์ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาและประวัติผู้คน รวมทั้งสมาคมทางมานุษยวิทยาและภูมิศาสตร์ ทำหน้าที่อย่างสำคัญในฐานะสถาบันที่ผลิตและเผยแพร่ความรู้ให้ลัทธิอาณานิคม (Luyt 2006, 2)

พิพิธภัณฑ์ชาติพันธุ์ได้รับความสนใจและก่อตั้งมาแล้วตั้งแต่ก่อนหน้าคริสต์ศตวรรษ 1830 โดยปรากฏอยู่ในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์อาณานิคม ที่จัดตั้งอยู่ในยุโรปและในประเทศภายใต้การปกครองอาณานิคมเพื่อแสดงแสนยานุภาพของเจ้าอาณานิคม รวมถึงการรวบรวมสรรพความรู้เกี่ยวกับโลกดังเช่นผู้คนจากประเทศในอาณัติเหล่านั้น (Osborne 2008, 3) นอกจากนี้ นิทรรศการ งานเทศกาลขนาดใหญ่ และมหกรรมนิทรรศการนานาชาติกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดวางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเจ้าอาณานิคมและประเทศที่อยู่ใต้อาณานิคม (Bloembergen and Jackson 2006) ในหลายกรณีนำมาสู่การก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ถาวร เช่น พิพิธภัณฑ์อาณานิคม (Musée des Colonies) ที่ปรับเปลี่ยนจากปาเลย์ เดอ ลา ปอร์ต ดอเร่ (Palais de la Porte Dorée) ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับการจัดประชุมวิชาการในงานมหกรรมอาณานิคม กรุงปารีส ค.ศ. 1931

การจัดแสดงวัตถุจัดแสดงในดินแดนอันห่างไกลในที่มั่นของตนเอง หรือการผลิตภาพลักษณ์และข้อมูลด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ ล้วนเป็นกลไกในการสร้างอัตลักษณ์ชาติ "การขุดค้น การสะสม การจัดประเภท และการจัดแสดงคนกลุ่มอื่นเป็นวิธีทางที่ให้ "ผู้อื่น" เป็นกรรม (/วัตถุ)

และเข้าถึงอัตลักษณ์ที่มีร่วมกันในระหว่างสมาชิกของชุมชนในจินตนาการของชาติ” (Bouquet 2012, 48) อย่างไรก็ดี ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมเกิดขึ้นอย่างสำคัญ เมื่อหลายประเทศที่เคยเป็นอาณานิคมได้รับเอกราช แนวคิดเกี่ยวกับชาติ ชาตินิยม และวัฒนธรรมชุมชนมีส่วนสำคัญในการกำหนดความหมายและนิยามของพิพิธภัณฑ์ และการสร้างภาพแทนต่างๆ (Vergo (ed.) 1989; Lidchi 1997)

ในหลายกรณี สถาบันพิพิธภัณฑ์ของอดีตเจ้าอาณานิคมต้องส่งคืนสมบัติวัฒนธรรมกลับไปยังชุมชนเจ้าของวัฒนธรรม รวมถึงการตีความมรดกวัฒนธรรมใหม่ตามสายตาของผู้สืบทอด เช่น กรณีของพิพิธภัณฑ์อเมริกันพื้นถิ่น (National Museum of American Indians: NMAI) ในสหรัฐอเมริกา และพิพิธภัณฑ์ที่นำเสนอเรื่องราวของชาวอะบอริจินในออสเตรเลีย (Simpson 1996) ในอีกหลายกรณีพิพิธภัณฑ์ทำหน้าที่สร้างความเป็นชาติ (ใหม่) หลังอาณานิคม และเปลี่ยนแปลงความหมายของสมบัติวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับการสร้างชาตินั้น เช่น ทามันมินิ (Taman Mini) ในกรุงจาการ์ตา ที่แม้จะตั้งใจสะท้อนความหลากหลายด้วยเรือนพื้นถิ่นไว้ในพื้นที่เดียวกัน แต่เรือนและสถานที่ตั้งเหล่านั้นกลับอยู่ในระเบียบและระบบที่รัฐปรารถนา (Errington 1998, 222)

สำหรับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ (National Museum of Singapore: NMS) จัดตั้งขึ้นตั้งแต่สมัยอาณานิคมอังกฤษ และเกิดความเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับในแต่ละช่วงเวลา ในบทความนี้ ผู้เขียนได้สำรวจและประมวลประเด็นจากงานศึกษาและบทความที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ นำมาเสนอประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับวาระพิพิธภัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา และสะท้อนให้เห็นชุดอุดมการณ์ที่พิพิธภัณฑ์โดยรัฐอาณานิคม และรัฐหลังเอกราชทำหน้าที่ในการถ่ายทอดสู่สาธารณะ โดยพิจารณาผ่านพัฒนาการของพิพิธภัณฑ์ฯ ใน 3 ช่วงเวลา ได้แก่ 1) หอสมุดและพิพิธภัณฑ์รaffles (The Raffles Library and Museum) ในสมัยอาณานิคม (ค.ศ. 1823 จนถึงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งโจทย์ของการสะสมและการจัดแสดงคือ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา 2) หัวเลี้ยวหัวต่อของการนิยามพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (ค.ศ. 1959 ถึงสิ้นทศวรรษ 1980) ช่วงเวลาดังกล่าวแสดงให้เห็นความยกย่องของรัฐในการใช้ประโยชน์พิพิธภัณฑ์ ทั้งความอิทธิพลเหลือของมรดกอาณานิคม การปรับเปลี่ยนพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติสู่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

และการสร้างพิพิธภัณฑ์ประเภทอื่นๆ ที่ตอบโจทย์การพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ และ 3) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ (ทศวรรษ 1990 ถึงปัจจุบัน) ซึ่งเน้นการใช้ประโยชน์ในการสร้างสำนึกของความเป็นชาติ วาระทางการเมือง และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

จากการทบทวนบทบาทของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ในช่วงเวลาต่างๆ นี้ ผู้เขียนพบความเปลี่ยนแปลงชุดความหมายที่กำกับความเป็นสถาบันของพิพิธภัณฑ์ โดยมีกลุ่มคนทั้งในระดับปฏิบัติและในระดับบริหารเป็นตัวละคร ทั้งนี้กลไกของการถ่ายทอดชุดอุดมการณ์ หรือ “ปฏิบัติการพิพิธภัณฑ์” ได้เกิดขึ้น ดำรงอยู่ และดับไปตามเงื่อนไขทางประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์จึงมิใช่สถาบันที่สร้างความรู้ที่เป็นกลาง หากแต่เป็นความรู้ที่มีบริบทต่างๆ กำกับ การนำเสนอเนื้อหาในแต่ละช่วงพัฒนาการของพิพิธภัณฑ์ฯ ผู้เขียนพิจารณาประเด็นหลักๆ เช่น เป้าประสงค์หรือความตั้งใจในการใช้ประโยชน์พิพิธภัณฑ์ การสะสมที่เป็นภาพสะท้อนของปฏิบัติการพิพิธภัณฑ์ ทั้งนี้ ปฏิบัติการดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากผู้ปฏิบัติ เพื่อแสดงให้เห็นว่าอุดมการณ์ทำงานในระดับสำนึกของผู้คนอย่างไร หลังจากนั้นจะได้อภิปรายกรณีตัวอย่างจากการสำรวจนิทรรศการถาวรของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ โดยเฉพาะประเด็นเปรียบเทียบระหว่างการจัดแสดงใน ค.ศ. 2008 และ ค.ศ. 2015 และในส่วนสุดท้ายของบทความ ผู้เขียนจะวิเคราะห์ถึงการปรับเปลี่ยนเงื่อนไขของกระบวนการพิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์นับเป็นกลไกสำคัญที่ “ผู้นำ” ในแต่ละช่วงเวลามุ่งมาดปรารถนาให้เป็นบ้านหลอมผู้คนในสังคม

พัฒนาการของพิพิธภัณฑ์รaffles และวาระพิพิธภัณฑ์ของอาณานิคม

ธรรมชาติมิได้เป็นหน่วยที่มีลักษณะร่วมเป็นหนึ่งเดียว

ธรรมชาติมักมีความซับซ้อนของชุดความหมาย

ความหมายเหล่านั้นมาจากสังคมและชุดคุณค่าที่เปลี่ยนแปลง

(Olwig 1984, 95 อ้างใน Kong and Yeoh 1996, 419)

ปฐมบทของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ มักได้รับการอ้างอิงกลับไปยังการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์และหอสมุดราฟเฟิลส์ ซึ่งใช้นามของ เซอร์สแตมฟอร์ด ราฟเฟิลส์ (Sir Stamford Raffles)

ตัวแทนของรัฐบาลอาณานิคมที่สร้างสถานการณ์การค้าให้กับเจ้าอาณานิคมอังกฤษ และเปิดฉากหน้าประวัติศาสตร์สมัยใหม่ให้กับสิงคโปร์ โดยเริ่มต้นจากการสะสมสิ่งของในหอสมุดของสถาบันสิงคโปร์ (Singapore Institution) ตั้งแต่ ค.ศ. 1823¹ (Barnard 2014, 186) ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันรaffles (Raffles Institution) ใน ค.ศ. 1868 แต่ด้วยข้อจำกัดทางการเงินและความไม่ชัดเจนของการทำงานพิพิธภัณฑ์จึงไม่ประสบความสำเร็จมากนัก ในระยะต่อมา เมื่อ ค.ศ. 1849 แดง อิบราฮิม (Daeng Ibrahim) ซึ่งรั้งตำแหน่งผู้รักษาความสงบ² ในยะโฮร์ ส่งมอบวัตถุชิ้นล้ำค่าโดยผ่านผู้ปกครองท้องถิ่นในบัตเตอร์เวิร์ธ เพื่อนำเสนอไว้เป็นประวัติศาสตร์ของมาเลย์ในห้องอ่านหนังสือของสถาบันรaffles และเริ่มต้นวางใจหทัยของพิพิธภัณฑ์อย่างจริงจัง เควิน ตัน (Kevin Tan) ได้อ้างถึงข้อสรุปจากการประชุมของผู้ที่ดูแล เมื่อวันที่ 30 มีนาคม ค.ศ. 1849 ว่า “...จัดเก็บเหรียญตรา จารึกและหนังสือโบราณ เสื้อผ้าและเครื่องใช้ของชนพื้นถิ่น หรือทั้งงานหัตถกรรม รูปเคารพในพิธีกรรม อาวุธและอุปกรณ์ในการสงคราม เครื่องดนตรี ภาชนะที่ใช้ในศาสนา ลิ่นแร่และโลหะ ประเภทของแร่ธาตุ ขากพิชชากรสัตว์ และวัตถุต่างๆ เพื่อเป้าหมายในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์” (Tan 2010, 122)

คณะกรรมการหอสมุดสถาบันรafflesดูแลทรัพย์สินต่างๆ ซึ่งครอบคลุมวัตถุและหนังสือราว 3,000 เล่ม ที่จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของหอสมุดและพิพิธภัณฑ์รaffles และอยู่ในความดูแลของรัฐบาลอาณานิคม (Tan 2010, 123) สถานที่ตั้งย้ายไปยังศาลาว่าการเมือง (ปัจจุบันคืออนุสรณ์สถานวิกตอเรีย [Victoria Memorial Hall]) โดยใช้พื้นที่สามห้องชั้นล่าง จากนั้นย้ายขึ้นสู่ชั้นสองของอาคาร ซึ่งมีความเหมาะสมในการอนุรักษ์หนังสือและพื้นที่สำหรับการอ่าน เปิดให้บริการครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1874³ ในระบบการทำงาน อาศัยบรรณารักษ์และภัณฑารักษ์ที่อยู่ในความดูแลของคณะกรรมการ 2 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการหอสมุดและคณะกรรมการพิพิธภัณฑ์ (Luyt 2006) ในอีกสี่ปีต่อมา (ค.ศ. 1878) รัฐบาล

¹ ปีในการอ้างอิงแตกต่างจากบทความของเมแกน ออสบอร์น (Megan Osborne) ซึ่งอ้างถึงการจัดตั้งหอสมุดและพิพิธภัณฑ์รaffles ใน ค.ศ. 1850 (Osborne 2008, 4).

² หรือ “เตอเม็งกอง” (Temenggong) ในภาษามลายู.

³ ดูเปรียบเทียบ Luyt (2006, 2) ซึ่งระบุวันที่เปิดให้บริการครั้งแรกแตกต่างไป เป็นวันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 1874.

อาณานิคมตราระเบียบการจัดตั้งสมาคมต่างๆ หนึ่งในนั้นได้แก่ หอสมุดและพิพิธภัณฑ์ รัฟเฟิลส์ และสวนพฤกษศาสตร์ (Botanic Gardens) (Kathirithamby-Wells 2009) โดยสมบัติของทั้งสองสถาบันถือเป็นสมบัติสาธารณะ

ในขณะที่สวนพฤกษศาสตร์เน้นการจัดเก็บตัวอย่างพืชพื้นถิ่น พิพิธภัณฑ์รัฟเฟิลส์เริ่มมีความชัดเจนในการสะสมวัตถุ โดยรัฐบาลระบุให้จัดเก็บ “ไม่เฉพาะสินค้า แต่วัตถุที่แสดงถึงชาติพันธุ์วิทยา โบราณวัตถุ ธรรมชาติวิทยา และลักษณะทางกายภาพของประเทศ” และกำหนดให้เป็นทั้งหน่วยวิจัยและการจัดแสดงสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบทางวิชาการของสถาบันธรรมชาติวิทยาในช่วงอาณานิคมคริสต์ศตวรรษที่ 19 งานศึกษาของเบรดัน ลุยต์ (Brendan Luyt) สรุปจุดเริ่มต้นการสะสมของพิพิธภัณฑ์รัฟเฟิลส์ว่ามีที่มาจากกลุ่มวัตถุที่ส่งไปร่วมงานจัดแสดงผลวัตถุที่อาณานิคม ณ พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา (Natural History Museum) ณ กรุงลอนดอน เมื่อ ค.ศ. 1874 จากนั้นจึงส่งกลับมายังสิงคโปร์ และกลายเป็นส่วนหนึ่งของคลังสะสม (Luyt 2010, 185)

ในส่วนต่อไปนี้ผู้เขียนไล่เรียงความเป็นไปของพิพิธภัณฑ์รัฟเฟิลส์ตั้งแต่การก่อตั้ง การพัฒนา การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความรู้ทางธรรมชาติวิทยาที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ ศาสตร์ดังกล่าวมิใช่เพียงการสร้างความรู้เพื่อความรู้อีก หากแต่ยังแฝงด้วยวาระทางการเมืองของอาณานิคม แม้พิพิธภัณฑ์รัฟเฟิลส์จะมีได้มีบทบาทโดยตรงในเชิงเศรษฐกิจเช่นเดียวกับสวนพฤกษศาสตร์ ที่ทำหน้าที่คัดสรรพืชที่ก่อมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ยาง หรือการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ แต่พิพิธภัณฑ์รัฟเฟิลส์คือหน่วยที่สร้างภาพจำลองของสรรพสิ่งในการควบคุมของจักรวรรดิ ทั้งพืช สัตว์ และผู้คน ดังที่มีผู้เสนอไว้ว่าการสำรวจ การทำระบบข้อมูล (cataloguing) การทำแผนที่ของสิ่งมีชีวิตของเจ้าอาณานิคมคือการสร้างพรมแดน (territorialization) (Kathirithamby-Wells 2009, 337)

เมื่อ ค.ศ. 1875 พิพิธภัณฑ์ได้รับวัตถุบริจาค ได้แก่ โครงกระดูกแรดซึ่งผู้แทนรัฐบาลอาณานิคม แอนดรูว์ คลาร์ก (Andrew Clarke) บริจาคให้กับสวนพฤกษศาสตร์ ก่อนที่คณะกรรมการของสวนพฤกษศาสตร์จะส่งมอบให้กับพิพิธภัณฑ์ ในระยะต่อมา พิพิธภัณฑ์ได้รับบริจาควัตถุเพิ่มเติมจากข้าราชการคนสำคัญหลายคนในระบบบริหารสิงคโปร์กว่า 200 ชิ้น และวาเลนไทน์ ไนท์ (Valentine Knight) ซึ่งเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่สต๊าฟสัตว์ (chief

taxidermist) เมื่อ ค.ศ. 1902 จัดหาวัตถุสืบต่อมา จนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 คลังวัตถุพัฒนามากขึ้นโดยได้รับวัตถุจากข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในบอร์เนียวและมลายา ซึ่งมักเดินทางกลับมาพร้อมกับซากสิ่งมีชีวิต (Barnard 2014, 188)

นอกจากการจัดเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิตในภูมิภาคแล้ว ในบทความของออสบอร์นได้อ้างอิงถึง รายงานประจำปีของพิพิธภัณฑ์และหอสมุดรaffles (Raffles Museum and Library Annual Reports) ค.ศ. 1893 กล่าวถึงกลุ่มวัตถุทางวัฒนธรรมว่า “วัตถุพิพิธภัณฑ์ทางชาติพันธุ์ล้วนสำคัญอย่างยิ่งในการบอกเล่าวิถีการดำรงชีวิตและประเพณีของคนต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีการจัดระบบก่อนการจัดแสดง วัตถุทุกชิ้นควรได้รับการจัดทำทะเบียนอย่างเหมาะสม มิเช่นนั้นแล้ว วัตถุที่ไร้ระบบทะเบียนคงไม่คุ้มกับการจัดเก็บและการดูแล ในตอนนี้ วัตถุทางชาติพันธุ์นั้นไร้ป้ายทะเบียนหรือแม้กระทั่งประวัติ” (Osborne 2008, 5)

เมื่อ ค.ศ. 1887 ทั้งหอสมุดและพิพิธภัณฑ์ฯ ได้รับการโยกย้ายไปยังสถานที่สร้างขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะ นั่นคืออาคารที่ฟอร์ต แคนนิง (Fort Canning ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ในปัจจุบัน) และเปิดให้บริการเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 1887 (Tan 2010, 123) ในช่วงสองทศวรรษต่อมา พิพิธภัณฑ์จัดหาวัตถุจากแหล่งสำคัญในคาบสมุทรมลายูด้วยการซื้อและการรับบริจาค จนถึง ค.ศ. 1920 จำนวนวัตถุหลังไหลเข้ามาอย่างมหาศาลโดยมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่มากนัก กล่าวได้ว่า อุดมการณ์ของกลุ่มผู้บริหารอาณานิคมหรือคณะกรรมการอำนวยการของสถาบันทางวัฒนธรรม ที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมอาณานิคมตระหนักหรือสืบทอดความคิด ประกอบด้วยการรักษาความเป็นอารยะของเจ้าอาณานิคม และการเป็นศูนย์กลางกำหนดนโยบายที่เหมาะสมกับภูมิภาค

สำหรับการรักษาความเป็นอารยะของเจ้าอาณานิคม ลุยต์อ้างถึงประเด็นวิเคราะห์ของฮาโรลด์ ฟิชเชอร์-ไทม์ (Harold Fisher-Tine) เกี่ยวกับสถาบันทางวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นในอาณานิคมว่า “บทบาทของหอสมุดในการรักษาอารยธรรมของยุโรปสำหรับชาวยุโรปที่พำนักห่างไกลบ้านเกิดเมืองนอน นั้นเพราะเหล่านักรูและสตรีอังกฤษ อาจถูกลดทอนลักษณะอารยะเพราะความเปลี่ยวไกลไปกับโลกก็กิจในแถบเส้นศูนย์สูตร” (Fisher-Tine 2005, 298 อ้างใน Luyt 2006, 3) ข้อกังวลของรัฐบาลอาณานิคมสะท้อนความต้องการรักษาความเหนือกว่าของชาวยุโรป และพยายามผสมผสานความเป็นกลุ่มก้อนของคนยุโรปในดินแดนอาณานิคม ในอีก

ทางหนึ่ง คือภารกิจของการสร้างอารยะให้กับคนถิ่น ดังที่ลุดต์อ้างอิงบันทึกการประชุมของ คณะกรรมการหอสมุดรฟเฟิลส์จากงานของคาร์ล ริชาร์ด ฮานิตช์ (Karl Richard Hanitsch) ที่เล่าถึงการปมเพาะการเรียนรู้ของสมาชิกจาก “ความรู้เกี่ยวกับชนชาติต่างๆ ชีวิตประเพณีบุคคล สำคัญ และนวนิยายที่ได้รับการคัดสรรอย่างเหมาะสมที่ให้บริการในห้องสมุด” (Hanitsch 1921 อ้างใน Luyt 2006, 4) นอกจากนี้ หอสมุดเองยังมีส่วนงานกิจการพิพิธภัณฑ์ ซึ่งทำหน้าที่ในการรวบรวมวัตถุจากการจัดเก็บตัวอย่างพืชและสัตว์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการ พัฒนาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ให้กับพิพิธภัณฑ์ในอังกฤษและแวดวงความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ในภูมิภาคอื่นๆ (Kathirithamby-Wells 2009, 351)

ส่วนบทบาทการเป็นศูนย์กลางของการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมให้กับภูมิภาค ใน ส่วนนี้ลุดต์อ้างอิงถึงข้อวิเคราะห์ของบรูโน ลาตุร์ (Bruno Latour) เกี่ยวกับกระบวนการ สร้างความศักดิ์สิทธิ์ของความรู้ นั่นคือ ทั้งนักวิชาการและนักวิทยาศาสตร์ต่างสร้างหลักฐาน ให้ปรากฏในรูปของแผนที่ แผนที่ภูมิต่างๆ เพื่อโน้มน้าวให้ผู้กล้าเชื่อตาม ดังนั้น การสร้าง หลักฐานในรูปของลายลักษณ์จึงเป็นเสมือนเครื่องยืนยันสิ่งที่ดำรงอยู่ กล่าวได้ว่า การจัดเก็บ เอกสารลายลักษณ์เช่นนี้คือการสร้าง “ศูนย์กลางของการคำนวณ” (centres of calculation) เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรของตนเองไว้อย่างถาวร ทั้งในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ สวนพฤกษศาสตร์ ห้องทดลอง สำนักงานสถิติ และหอสมุด (อ้างใน Luyt 2006, 5-6)

ปฏิบัติการพิพิธภัณฑ์ที่สะท้อนความเป็นศูนย์กลางความรู้ ได้แก่การศึกษาและ จัดประเภทวัตถุเพื่อเป็นฐานในการสร้างความเข้าใจในระดับลึกของสรรพสิ่ง เช่น คาร์โรลัส ลินเนียส (Carolus Linnaeus) นักพฤกษศาสตร์ชาวสวีเดน สร้างระบบการเรียกชื่อสิ่งมีชีวิต แบบทวินาม (binomial nomenclature) ในการระบุชื่อพืชสัตว์สองส่วนเพื่อแสดงให้เห็น สกูลและสายพันธุ์ และวิลเลียม เฮนรี ฟลาวเวอร์ (William Henry Flower) ผู้อำนวยการ บริติชมิวเซียม (British Museum) ในช่วงทศวรรษ 1880 ที่เสนอให้มีการแยกพื้นที่ของ คลังวัตถุสำหรับการวิจัยและพื้นที่การจัดแสดงเพื่อสาธารณะ (Barnard 2014, 187)

พิพิธภัณฑ์รฟเฟิลส์ครอบครองวัตถุสะสมจากเมืองต่างๆ ในอาณานิคมช่องแคบ (Straits Settlements) และมลายา ผู้อำนวยการของพิพิธภัณฑ์ล้วนเป็นนักวิทยาศาสตร์ที่จัดเก็บ ตัวอย่างสิ่งมีชีวิตตามภูมิหลังความสนใจทางวิชาการ ดังเช่น คาร์ล ริชาร์ด ฮานิตช์

ภัณฑารักษ์ นักปักษีวิทยา ซึ่งต่อมาเป็นผู้อำนวยการของพิพิธภัณฑ์ฟิเลลส์ ระหว่าง ค.ศ. 1895-1918 จัดเก็บตัวอย่างนกกว่า 1,300 ตัว ซึ่งประกอบด้วย 680 สายพันธุ์ นอกจากนกแล้ว ยังมีส่วนการจัดแสดงสัตว์เลื้อยคลาน ถึง จระเข้ และปลา ที่รับมาจากนักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษและนักสะสมจากทั่วสารทิศ⁴ เฟรเดอริค นัตเตอร์ เซเชน (Frederick Nutter Chasen) ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการในช่วงทศวรรษ 1930 เน้นการจัดเก็บนกและสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม มีจำนวนถึงสามในสี่ของวัตถุสะสม ส่วนไมเคิล ทวีดี (Michael Tweedie) ผู้อำนวยการระหว่าง ค.ศ. 1946-1957 ศึกษาสัตว์พวกกิ้ง กิ้ง ปู ปลา และสัตว์เลื้อยคลาน (Barnard 2014, 189-190)

ส่วนวัตถุทางชาติพันธุ์บางส่วนได้รับจากหมอสอนศาสนาและนักสำรวจที่อยู่ในแวดวงสังคมอาณานิคม การจัดซื้อจากผู้ที่ตระเวนหาวัตถุและเสนอขายให้กับพิพิธภัณฑ์ฟิเลลส์ หรือในช่วงเวลาของการสำรวจของภัณฑารักษ์และผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ ดังที่บทความของออสบอร์นได้กล่าวถึงจิโอวันนี บัตติस्ता เซอร์รูติ (Giovanni Battista Cerruti) นักสำรวจชาวอิตาลี ผู้หลงใหลกับภูมิภาคและผู้คนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และต่อมาได้เป็นผู้ควบคุม (superintendent) ชนพื้นเมือง (Orang Asli) นานถึง 16 ปี เขาร่วมเดินทางกับนักสำรวจและนักวิทยาศาสตร์ในดินแดนอาณานิคมดัตช์ โดยเฉพาะการเดินทางสู่เกาะนิอัส (Nias) เมื่อ ค.ศ. 1887 นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการรวบรวมวัตถุทางชาติพันธุ์วรรณนาประกอบด้วยโล่ หลาว มีดพก และเครื่องไม้สลัก ในเบื้องต้นเขาต้องการบริจาคสิ่งเหล่านั้นให้กับพิพิธภัณฑ์เปรัก (Perak Museum) ในมาเลเซีย แต่สุดท้ายได้ตัดสินใจส่งวัตถุต่างๆ ให้กับพิพิธภัณฑ์ฟิเลลส์เมื่อ ค.ศ. 1909 วัตถุที่เขาบริจาคหลายชิ้นได้รับการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์อารยธรรมเอเชีย (Asian Civilisations Museum: ACM) (Osborne 2008, 9-11)

บาทหลวงชาร์ป (Archdeacon Arthur Frederick Sharp) ซึ่งเริ่มต้นเป็นผู้ช่วยอนุศาสนาจารย์ที่วิหารแองกลิกัน (Anglican Cathedral) ในสิงคโปร์ตั้งแต่ ค.ศ. 1892

⁴ สามารถอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้ใน Osborne (2008).

ต่อมาเขาถูกเรียกไปรับตำแหน่งที่กูชิง (Kuching) ค.ศ. 1897 เขากลายเป็นผู้ทรงอิทธิพลคนสำคัญในบอร์เนียว แม้ภารกิจในศาสนาจะมีมาก แต่เขายังมีเวลาในการสะสมวัตถุจากกลุ่มดายัค (Dayak) และกลุ่มชาติพันธุ์อื่นในเกาะบอร์เนียว และส่งวัตถุเหล่านั้นกลับมายังสิงคโปร์ รวมทั้งได้มอบวัตถุให้กับพิพิธภัณฑ์รaffles ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ใน *รายงานประจำปีของพิพิธภัณฑ์และหอสมุดรaffles ค.ศ. 1903* ระบุถึงกลุ่มวัตถุที่ได้รับจากบาทหลวงชาร์ปเมื่อเดือนมีนาคมประกอบด้วยเสื้อที่ทำจากเปลือกไม้และเครื่องมือดักปลาของดายัค รวมถึงหมวกจากกลุ่มเซบูโย (Sebuyau) และอันดุดยัค (Undup Dyak) โล่ที่มีลายสลักอย่างวิจิตรของดายัคบก ข้องสำริดที่เป็นของกลุ่มคนจีน ฯลฯ (Osborne 2008, 10-11)

ในช่วงเวลาก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 พิพิธภัณฑ์รaffles คงเติบโตและมีการสะสมวัตถุทางธรรมชาติและชาติพันธุ์อย่างต่อเนื่อง ดังปรากฏในเอกสารรายงานประจำปีของพิพิธภัณฑ์ ค.ศ. 1920 ที่ระบุว่า “กลุ่มวัตถุของพิพิธภัณฑ์จะต้องมาจากบริเวณที่เป็นมาเลย์โดยแท้” ซึ่งในเวลานั้นหมายถึงคาบสมุทรมลายู บอร์เนียว สุมาตรา ชวา และหมู่เกาะน้อยใหญ่ที่เกี่ยวข้อง (อ้างใน National Museum (Singapore) and Chee (eds.) 1987, 14) นอกจากนี้ พิพิธภัณฑ์รaffles ยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในภูมิภาคดังที่เจ้าอาณานิคมได้ตั้งความหวังไว้ ดังปรากฏวารสารทางวิชาการของพิพิธภัณฑ์ในนาม *Bulletin of the Raffles Museum* และบทความทางวิชาการต่างๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารของโลกวิชาการในคาบสมุทรมลายูและหมู่เกาะอินโดนีเซีย (ดู Kathirithamby-Wells 2009, 368)

ในช่วงเวลาของสงคราม ค.ศ. 1941-1945 ปรากฏข้อมูลไม่มากนักเกี่ยวกับกิจการของพิพิธภัณฑ์รaffles หนังสือ *สมบัติจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ (Treasures from the National Museum, Singapore)* ระบุไว้ว่า ใน ค.ศ. 1942 เซเชนซึ่งเป็นผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ฯ ในช่วงเวลานั้นเสียชีวิตในมหาสมุทรระหว่างการลี้ภัยพลเมืองออกจากสิงคโปร์ ส่วนผู้ช่วยผู้อำนวยการฯ ก็ถูกจองจำอยู่ที่คุกชางฮี (Changhi Prison) มีเพียงข้าราชการพลเรือนของญี่ปุ่นผู้หนึ่งทำหน้าที่ดูแลทั้งพิพิธภัณฑ์รaffles และสวนพฤกษศาสตร์จนถึงกลาง ค.ศ. 1944 โดยมีหน้าที่สำคัญในการคุ้มกันมิได้สมบัติพิพิธภัณฑ์ถูกลักลอบและจำหน่ายในท้องตลาดดังที่เกิดขึ้นกับบ้านและร้านค้าเอกชนหลายแห่ง (National Museum (Singapore) and Chee (eds.) 1987, 11)

เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของการเรียกร้องเอกราช ค.ศ. 1945-1959 และการสร้างชาติใหม่ ค.ศ. 1959-1965 นับเป็นช่วงสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทของพหิพภณธ์ ช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อจนถึงคิโปร์ได้รับเอกราชอย่างสมบูรณ์ และในช่วงสองทศวรรษหลังจากนั้นนับเป็นช่วงเวลาที่เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมากกับกิจการของพหิพภณธ์รฟเฟิลส์ รวมทั้งโครงการของรัฐในการสร้างพหิพภณธ์ประเภทอื่น เช่น พหิพภณธ์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อตอบโจทยกับการพัฒนาประเทศอุตสาหกรรม

ในระยะนี้เอง มินัทศน์เกี่ยวกับ “พหิพภณธ์สถานแห่งชาติ” ก่อตัวขึ้นอย่างชัดเจน แต่ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวกลับส่งผลให้เกิดภาวะสูญญากาศในการจัดการวัตถุประสงค์ของพหิพภณธ์รฟเฟิลส์ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติวิทยา ขณะเดียวกัน เกิดจุดเปลี่ยนของการสะสม เมื่อแนวคิดมรดกวัฒนธรรมชุดใหม่ส่งอิทธิพลต่อประเภทวัตถุประสงค์ที่เข้ามาสู่คิลล์พหิพภณธ์ เครื่องประดับอาคาร ป้ายถนน เครื่องพิธีในประเพณีที่ปฏิบัติกันน้อยลง ฯลฯ เริ่มหลังไหลเข้าสู่พหิพภณธ์ แทนที่ตัวอย่างสิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) เรื่องราวทั้งหมดนี้ปรากฏในเนื้อหาส่วนต่อไป

พหิพภณธ์สถานแห่งชาติ: รอยต่อและรอยแยกในกิจการพหิพภณธ์

จาก ค.ศ. 1959 ถึงทศวรรษ 1980 นับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของเปลี่ยนแปลง สังคมคิลคิโปร์เผชิญกับการต่อสู้เพื่อเอกราช ความวุ่นวายทางสังคม และการสร้างชาติ รัฐบาลในช่วงเวลานั้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เกิดการโยกย้ายผู้คนจาก “กัมปง” (kampong) หรือหมู่บ้านสู่อาคารสูงตามโครงการการเคหะที่รัฐบาลจัดสรร เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการวางผังเมืองใหม่

ในระยะเวลานี้ พหิพภณธ์รฟเฟิลส์กลายเป็นพหิพภณธ์สถานแห่งชาติคิลคิโปร์เพื่อตอบโจทยการสร้างชาติและบ่มเพาะความภาคภูมิใจของพลเมือง ในเอกสารการประชุมสภานิติบัญญัติคิลคิโปร์ (Singapore Legislative Assembly) (ค.ศ.1960) ระบุว่า “พหิพภณธ์สถานแห่งชาติจะต้องได้รับการจัดระบบใหม่ เพื่อบอกเล่าถึงประเพณีและขนบในท้องถิ่นมากขึ้น และแสดงให้เห็นความมั่งคั่งทางวัฒนธรรม เราหวังว่าพหิพภณธ์จะเชื่อมโยง

กับวัฒนธรรมมลายู รวมทั้งการเน้นย้ำประวัติศาสตร์ของผู้คนหลากหลายเชื้อชาติ ที่ก่อตัวเป็น *สิงคโปร์สมัยใหม่*” (อ้างใน Tan 2010, 124)

แม้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ได้รับ “มรดก” จากพิพิธภัณฑ์รพีเฟลส์ ทั้งวัตถุชาติพันธุ์ มานุษยวิทยา ธรรมชาติวิทยา และกลุ่มงานศิลปะรวมทั้งโบราณวัตถุในสิงคโปร์และภูมิภาค แต่เมื่อเกิดการปรับปรุงนิทรรศการในหลายช่วงเวลา จึงนำมาสู่การแบ่งแยกวัตถุอย่างชัดเจน ได้แก่ วัตถุทางธรรมชาติวิทยา วัตถุทางชาติพันธุ์ และศิลปวัตถุ ซึ่งส่งผลต่อการสร้างความหมายชุดใหม่ให้กับการสะสม

คลังสะสมทางธรรมชาติวิทยาประสบชะตากรรม กลายเป็น “วัตถุขายขอบ” จวบจนปลายทศวรรษ 1980 สิ่งสะสมทางธรรมชาติวิทยาจึงได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมโดยมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และพัฒนาเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา ลี คง ชียน (Lee Kong Chian Natural History Museum) ที่เปิดอย่างเป็นทางการเมื่อ ค.ศ. 2015 ส่วนกลุ่มวัตถุทางชาติพันธุ์และศิลปวัตถุกลายเป็นตัวแทนที่บอกเล่าความเป็นมาของผู้คนต่างพื้นเพที่รวมเข้ามาเป็นชาติสิงคโปร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับแนวคิดการสร้างชาติกับมโนทัศน์ชาติพันธุ์

นโยบายด้านวิทยาศาสตร์กับการสืบต่อของชุดสะสมธรรมชาติวิทยา

กลุ่มวัตถุธรรมชาติวิทยาที่เคยเป็นหมุดหมายของความเข้าใจในธรรมชาติของภูมิภาค ไม่ได้รับการเหลียวแล ในช่วงทศวรรษ 1960 ถึง 1970 เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ มองข้ามพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติฯ จนในท้ายที่สุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเข้ามาดูแลและให้น้ำหนักกับวัตถุทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์มากกว่า (Barnard 2014, 198) ในช่วงดังกล่าวคงมีเพียงการใช้คลังธรรมชาติวิทยาสำหรับการสอนหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างและซากสัตว์ให้กับนักเรียนและครูในระดับมัธยมศึกษา จนกระทั่ง ค.ศ. 1970 มีแนวคิดของการสร้างศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งส่วนหนึ่งของแผนงานให้ความสำคัญกับการนำเสนอธรรมชาติวิทยาจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และเพิ่มเติมเนื้อหาใหม่เกี่ยวข้องกับวิศวกรรมและเทคโนโลยี การสื่อสารและการคมนาคมอย่างไรก็ตาม ในท้ายที่สุดเมื่อศูนย์วิทยาศาสตร์ฯ มีคณะกรรมการบริหารของตนเอง แนวคิด

ในการพัฒนาให้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยาที่ไม่ได้อยู่ในความสนใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกต่อไป (Tan 2010, 129)

กลุ่มวัตถุธรรมชาติวิทยาจำนวนไม่มากนักได้รับการคัดเลือกไว้จัดแสดงในส่วนนิทรรศการเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ชีวภาพในศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในขณะที่วัตถุจำนวนมากได้รับการโยกย้ายมาสู่ความรับผิดชอบของคลังสัตว์วิทยา มหาวิทยาลัยสิงคโปร์ หยาง จาง หมาน (Yang Chang Man) ภัณฑารักษ์แผนกกลุ่มอ้างอิงทางสัตว์วิทยา (Zoological Reference Collection: ZRC) บันทึกไว้ใน การเตรียมการโยกย้ายวัตถุจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เมื่อ ค.ศ. 1972 ว่า “วัตถุตัวอย่างธรรมชาติวิทยา นับพันนับหมื่นที่อยู่ในห้องต่างๆ หลังฉากการจัดแสดง” ในระยะต่อมา คลังวัตถุได้รับการโยกย้ายไปยังวิทยาเขตที่ บูกิตติมาห์ (Bukit Timah) และคงค้างอยู่ใน “ที่พักรั่วครว” นั้นในอีกหลายปีต่อมา หยางได้ขอคำแนะนำจากพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา ลอนดอน ทั้งการอนุรักษ์และการประเมินมูลค่าเพื่อการประกันภัย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านย้ำถึงความสำคัญของคุณค่าที่ไม่สามารถหาทดแทนวัตถุจากพิพิธภัณฑ์ฟิสิกส์ได้อีก แต่กลับเป็นเรื่องยากนักในการตีมูลค่าของวัตถุธรรมชาติวิทยาเหล่านั้น ซึ่งสูงถึงราวสองล้านเหรียญในช่วงปลายทศวรรษ 1970 (Barnard 2014, 204-205)

อย่างไรก็ดี ด้วยข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ของวิทยาเขต บูกิตติมาห์ ส่งผลให้วัตถุประเภทต่างๆ กระจายจัดเก็บชั่วคราวในหลายแห่ง ช่วงเวลาดังกล่าว ในแต่ละคณะวิชาต้องการใช้พื้นที่สำหรับชั้นเรียน กลายเป็นความกดดันให้กับหยางในการประสานงานหาสถานที่ใหม่ จนที่สุดได้ขึ้นบนสุดของหอสมุด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนานยาง (Nanyang Technology University) เมื่อ ค.ศ. 1980 ตลอดระยะเวลาดังกล่าว เกิดเสียงสะท้อนจากวงวิชาการทางวิทยาศาสตร์ ที่เพิ่มขึ้นกับสถานการณ์ของกลุ่มวัตถุธรรมชาติวิทยา ทั้งที่ “วัตถุเหล่านั้นเกิดและอยู่ในสิงคโปร์มาหลายร้อยปี และแตกต่างจากกลุ่มวัตถุศาสตร์อื่นใดในโลก นั่นคือประวัติศาสตร์และมรดกของชาวสิงคโปร์” อย่างไรก็ตาม หากพิจารณากันในระดับลึกแล้ว วัตถุที่สะสมมาในช่วงอาณานิคมมิได้มีนัยของความเป็นมรดกของสังคมสิงคโปร์ร่วมสมัย เพราะเป็นการสะสมเพื่อการสร้างความรู้ตามขนบวิทยาศาสตร์แบบปฏิฐานนิยม ต่อเมื่อความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับคลังสะสมและไม่ได้รับความใส่ใจ การอ้างถึงความชอบธรรมที่จะต้องดูแลวัตถุเหล่านั้นในฐานะมรดกของสังคมกลับเป็นความหมายเพิ่มเติมมาในชั้นหลัง

ในที่สุด เดือนตุลาคม ค.ศ. 1988 มหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ได้จัดสรรสถานที่ใหม่ให้กับมรดกทางธรรมชาติวิทยาจำนวนกว่า 160,000 ชิ้น มีตัวอย่างสิ่งมีชีวิตกว่า 7,600 สายพันธุ์ ที่สะท้อนให้เห็นสิ่งมีชีวิตในคาบสมุทรมาเลย์และเกาะสิงคโปร์ จากความยิ่งใหญ่ของพิพิธภัณฑ์เฟลด์ที่อยู่ในศูนย์กลางอำนาจ คลังธรรมชาติวิทยากลายเป็นเพียงกลุ่มวัตถุสัตว์วิทยาของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ วัตถุจำนวนหนึ่งได้รับการจัดแสดงไว้เพื่อการวิจัยด้านความหลากหลายทางธรรมชาติ ก่อนที่จะพัฒนาเป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา ลี คง เขียนมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ และเปิดให้บริการเมื่อ ค.ศ. 2015 (Barnard 2014, 206-209)

ชะตากรรมของวัตถุทางธรรมชาติวิทยาเผยให้เห็นเงื่อนไขประวัติศาสตร์สำคัญที่พลิกความหมายของพิพิธภัณฑ์เฟลด์ที่เคยรุ่งเรือง แม้รัฐบาลในช่วงทศวรรษ 1980 ตระหนักถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์ และมุ่งหมายให้เป็นฐานรากในการพัฒนาเยาวชน แต่ความสำคัญของเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ประยุกต์กลับลดทอนคุณค่าของวัตถุทางธรรมชาติวิทยา รัฐบาลสิงคโปร์ในช่วงเวลานั้นต้องการคนที่มีศักยภาพที่ตอบสนองผลิตภาพเชิงอุตสาหกรรมมากกว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์แบบอธิบายสรรพสิ่งเช่นที่นักธรรมชาติวิทยาและนักสำรวจเมื่อต้นศตวรรษที่ 20 ให้ความสนใจ

การตีความในอีกลักษณะหนึ่งของสถานการณ์ดังกล่าว นั่นคือ “ความเป็นศูนย์กลาง” เคลื่อนที่ออกไปจากมิติทางธรรมชาติศึกษา หากแต่เป็นมิติทางวัฒนธรรมที่รัฐบาลสิงคโปร์ปรารถนาจะใช้พิพิธภัณฑ์เป็นกลไกในการสื่อสารกับสาธารณชน บัดนี้ ผู้ชมมิใช่ผู้เชี่ยวชาญ นักเดินทาง และคนในแวดวงสังคมอาณานิคม แต่เป็นพลเมืองของชาติที่รัฐบาลขุนโยบายสำคัญเกี่ยวกับหัตถวัฒนธรรมและสังคมमानन्दเพื่อความเป็นปึกแผ่น

นโยบายพหุวัฒนธรรมกับการจัดหาวัตถุฐานชาติพันธุ์

เมื่อภารกิจสำคัญของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติคือการเชื่อมโยงกับผู้คนต่างชาติภูมิกับสำนึกความเป็นชาติ (ใหม่) กลุ่มวัตถุทางชาติพันธุ์และศิลปวัตถุได้กลายเป็นเสมือนตัวแทนที่บอกเล่าความเป็นมาของผู้อพยพเหล่านั้นที่มารวมกันเป็นพลเมืองสิงคโปร์ และด้วยความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมสิงคโปร์ ระยะสองสามทศวรรษแรกหลังเอกราช ที่เกิดขึ้นจึงเป็นเหตุให้วัตถุประเภทใหม่เข้าสู่คลังสะสมของพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ สิ่งประกอบอาคาร

ภาพ 1 ป้ายชื่อถนนที่รื้อออกจากโครงการขยายเมือง กลายเป็นวัตถุประวัติศาสตร์บอกเล่าช่วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อของสิงคโปร์ในการเรียกร้องการปกครองตนเองและเอกราช ส่วนหนึ่งของนิทรรศการถาวร ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ ค.ศ. 2006-2013 (ภาพ: ชยุตม์ ประกอบแก้ว ค.ศ. 2008 โดยความอนุเคราะห์จาก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร [องค์การมหาชน])

สถาปัตยกรรม ป้ายบอกทาง และร้านค้า เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือน เช่น บานพับไม้สลักของอาคาร หิ้งหยางฮุ่ยกว่าน (Ning Yang Hui Guan หรือ Singapore Federation of Chinese Clan Associations) ประติมากรรมประกอบวัดฮินดูบนถนนออร์ชาร์ด (Orchard) เครื่องเรือนในร้านเครื่องยาจีนและร้านชาในย่านไชนทาวน์ (China town) (National Museum [Singapore] and Chee 1987, 13)

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มงานศิลปวัตถุร่วมสมัยเกิดขึ้นในช่วงทศวรรษ 1960 นักสะสมที่มีชื่อเสียงบริจาคศิลปวัตถุให้เป็นสมบัติของชาติ ประกอบกับเมื่อ ค.ศ. 1969 สถาศิลปะสิงคโปร์ (Singapore Art Council) เสนอให้มีการจัดตั้งหอศิลป์ แต่ด้วยปัญหาทางการเงินจึงจำเป็นต้องส่งเรื่องมาให้รัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งในที่สุดรัฐบาลได้เลือกพื้นที่ชั้นล่างของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเป็นพื้นที่จัดแสดง (Tan 2010, 131)

ตั้งแต่ ค.ศ. 1976 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ได้กำหนดพื้นที่จัดเก็บและการจัดแสดงสำหรับงานศิลปวัตถุ รวมถึงการจัดเก็บงานจิตรศิลป์ที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมของจีน ช่องแคบ (เปอรานากัน) เช่น เครื่องเงิน ไม้แกะสลัก ผ้า เพื่อถ่ายทอดให้เห็นการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจากวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งจีน อินเดีย มาเลย์ และชนของเจ้าอาณานิคม อังกฤษ (National Museum (Singapore) and Chee 1987, 14) จนเข้าสู่ทศวรรษ 1980 ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ได้ชื่นชมโบราณคดีวัตถุจากภูมิภาคต่างๆ ในเอเชีย อินโดนีเซีย มาเลเซีย และวัตถุต่างๆ ของการตั้งถิ่นฐานและการค้าชาวจีน ฉากจำลองทางประวัติศาสตร์ ตั้งแต่การตั้งสถานการค้า ค.ศ. 1819 จนถึงได้รับเอกราช (Tan 2010, 131)

ในปี ค.ศ. 1984 เริ่มต้นวาระสำคัญของงานวัฒนธรรม นั่นคือ การบอกเล่าอดีตของสิงคโปร์ ซึ่งมีเนื้อหาปรากฏในนิทรรศการสำคัญเกี่ยวกับ 25 ปีของการสร้างชาติ นับจากการปกครองตนเองเมื่อ ค.ศ. 1959 หว่อง คาน เซ็ง (Wong Kan Seng) รัฐมนตรีกระทรวงการพัฒนาชุมชนและการสื่อสาร (Community Development and Communications) ในเวลานั้น กำหนดแผนการระยะยาวในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ว่า “พิพิธภัณฑ์ใหม่จะต้องเชื่อมโยงอดีตสู่ปัจจุบันและอนาคต” คณะทำงานได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจากแคนาดา มาให้ความเห็นถึงการพัฒนาให้พื้นที่โดยรอบพิพิธภัณฑ์เป็นย่านพิพิธภัณฑ์ที่จะตอบโจทย์การเป็นนครรัฐในยุคโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้ คณะทำงานให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงพิพิธภัณฑ์กับการเรียนรู้รากเหง้าทางมรดกวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ต้องสร้างให้ผู้คนตระหนักถึงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงภูมิภาค โดยเฉพาะบทบาทของสิงคโปร์ในทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง (Guan 2011, 201-202)

ตั้งแต่ทศวรรษ 1980 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ กลายเป็นกลไกของรัฐบาลสิงคโปร์ที่สร้างสำนึกของความเป็นพลเมือง พร้อมๆ กับการพัฒนาตนเองให้เป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจของประเทศ วัตถุทางชาติพันธุ์และสิ่งของบริจาดจากชุมชนถูกผนวกเข้ากับประวัติศาสตร์ฉบับทางการ โดยฉายภาพพัฒนาการของสิงคโปร์ที่เติบโตจากการเป็นเมืองท่าในสมัยอาณานิคม และฟื้นฟูอุปสรรคสู่รัฐชาติที่รวมเอาผู้คนที่มาจากดินแดนอื่นเข้าไว้ด้วยกัน และคงก้าวสู่ความทันสมัยไปพร้อมกับพัฒนาการทางสังคมสิงคโปร์

“สำนึกชาติ ห่วงใยตลาด” ในเวลาร่วมสมัย

เพื่อความยิ่งใหญ่ ชาติต้องมีจุดหมายปลายทาง
 ยามใดเราย้อนรำลึกถึงบรรพชนด้วยการสำรวจเหล่าวัตร
 ย่อมฉายความเข้าใจถึงเหตุผลที่เรามาถึง ณ จุดนี้
 และเมื่อเรารู้จักปรับเปลี่ยนขนบปฏิบัติอย่างเหมาะสม
 เราจะสร้างวิสัยทัศน์ของอนาคตได้อย่างชัดเจน
 จอร์จ โยว (George Yeo)⁵

ในช่วงทศวรรษ 1990 นับเป็นช่วงเวลาสำคัญของวาทกรรมเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมในสิงคโปร์ ทิศทางใหญ่ของแนวคิดมรดกวัฒนธรรมสัมพันธ์กับมิติทางสังคมและทางเศรษฐกิจ รัฐบาลสิงคโปร์เริ่มตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากความเจริญทางเศรษฐกิจ ผู้นำรัฐบาลกังวลใจกับอิทธิพลตะวันตกและบริโภคนิยม จึงนำมาสู่การวางใจทย์เพื่อสร้างอุดมการณ์ให้พลเมือง หรือ “วิสัยทัศน์อันพึงประสงค์” ในการสร้างความเจริญให้กับชาติ (Suryadinata 1990)

ในลำดับต่อไป ผู้เขียนจะกล่าวถึงนโยบายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาเมือง เพื่อฉายให้เห็นภาพใหญ่ของแผนการพัฒนาเมืองและงานวัฒนธรรม ที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ และเนื้อหาการจัดแสดงของนิทรรศการถาวร

นโยบายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาเมือง

อุดมคติที่รัฐบาลต้องการถ่ายทอดให้กับคนรุ่นใหม่ นั่นคือ การพัฒนาตนเองเพื่อตอบสนองเศรษฐกิจ การเสียสละเพื่อส่วนร่วม และการรักษารากเหง้าทางวัฒนธรรม ความพยายามในการสร้างสำนึกชุดใหม่นี้ได้รับการถ่ายทอดในระบบการศึกษา (Gopinathan

⁵ โยวเป็นรัฐมนตรีการคลังและต่างประเทศของสิงคโปร์ ค.ศ. 1988-1990 ข้อความด้านบนอ้างอิงจาก Yeo (1989, 48).

1988) และงานวัฒนธรรม ดังเช่นการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยงานมรดก (Committee on Heritage) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1988 ทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้ชาวสิงคโปร์ตระหนักในมรดกวัฒนธรรม และถ่วงดุลระหว่างคุณค่าแบบเอเชียกับอิทธิพลทางตะวันตก (Yeoh and Kong 2003, 133) ไม่เพียงเท่านั้น คณะกรรมการยังทำหน้าที่สำคัญในการผลิตประวัติศาสตร์ฉบับทางการ ดังที่ระบุไว้ในรายงานของคณะกรรมการว่าด้วยมรดก ค.ศ. 1988 โดยกล่าวถึงเหตุการณ์สำคัญใน 5 ช่วงเวลา ประกอบด้วยการบริหารของอาณานิคมอังกฤษ การยึดครองของกองทัพญี่ปุ่น การต่อสู้เพื่อเอกราชหลังสงคราม การต่อสู้กับคอมมิวนิสต์ และมรดกความสำเร็จเชิงเศรษฐกิจที่มาจากคนอพยพรุ่นพ่อแม่

นอกจากนี้ ยังมีแผนงานพัฒนาภูมิทัศน์เมืองด้วยมรดก ค.ศ. 1989 โดยมีสำนักงานพัฒนาและผังเมือง (Urban Redevelopment Authority: URA) และการท่องเที่ยวสิงคโปร์ (Singapore Tourism Board: STB) กำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่เมืองชั้นในซึ่งเป็นย่านถิ่นฐานเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์หลัก (จีน มาเลย์ อินเดีย) ในรูปแบบของเขตเมืองอนุรักษ์ เพื่อสะท้อนลักษณะพหุลักษณะวัฒนธรรมให้ผู้มาเยี่ยมชมย้อนสัมผัสความหลากหลายทางวัฒนธรรม (URA Media Division 1996) คณะกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดจ้างบริษัทวางแผนและจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมเข้ามาวางแผนปรับปรุงพิพิธภัณฑ์และพัฒนากรุปพิพิธภัณฑ์ใหม่

ในแผนงานการพัฒนาย่านพิพิธภัณฑ์ซึ่งแล้วเสร็จเมื่อ ค.ศ. 1991 พื้นที่ตั้งแต่ถนนอาร์เมเนียน (Armenian Street) สวนสาธารณะฟอร์ตแคนนิง (Fort Canning Park) และถนนสแตมฟอร์ด (Stamford Road) ได้กลายเป็นย่านพิพิธภัณฑ์ (Guan 2011, 205) และปรากฏพื้นที่ชั้นในจำนวนหนึ่งที่กลายเป็นย่านประวัติศาสตร์ในการสร้าง “เรื่องเล่า” บางชุดที่แสดงถึง “มรดกชาติพันธุ์” ในสิงคโปร์ (Ethnic Singapore) อันได้แก่ ไชนาทาวน์ ลิทเติลอินเดีย (Little India) และ กัมปงกลาม (Kampong Glam) โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวดังกล่าวส่งผลในเชิงบวกและลบต่อผู้ที่อยู่อาศัย⁶

⁶ สำหรับผู้ที่สนใจประเด็นความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบโครงการพัฒนาของรัฐบาลสิงคโปร์ในย่านประวัติศาสตร์ ดู ชิวสิทธิ์ บุญยเกียรติ (2557).

ในช่วงต้น ค.ศ.1992 จอร์จ โยว ในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงข่าวสารและศิลปะ (Ministry of Information and the Arts: MITA) จัดตั้งคณะกรรมการมรดกแห่งชาติ (National Heritage Board) เพื่อดูแลพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสามแห่ง ประกอบด้วยพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสิงคโปร์ พิพิธภัณฑารยธรรมเอเชีย ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้คนรุ่นใหม่เรียนรู้โลกที่เราร้อยรัดเข้าด้วยกันและรากเหง้าบรรพบุรุษ และพิพิธภัณฑศิลปะสิงคโปร์ (Singapore Art Museum: SAM)⁷ นอกจากนี้ ก็ยังมีศูนย์มรดกวัฒนธรรมตามย่านประวัติศาสตร์อีกจำนวนหนึ่ง⁸ รวมถึงการดูแลหอจดหมายเหตุและแผนกประวัติศาสตร์คำบอกเล่า (Oral History Department) (Guan 2011, 206-209)

ที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นถึงบทบาทของหน่วยงานบริหารงานวัฒนธรรมของชาติ ที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ที่ต้องตอบโจทย์ของการสร้างสำนึกและความภาคภูมิใจในชาติ พร้อมกับการพัฒนาศักยภาพของพลเมืองให้ตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์กลายเป็น “ทุน” ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วย

เค้าโครงประวัติศาสตร์ฉบับทางการในนิทรรศการถาวร

พิพิธภัณฑที่มีใช้สถานที่จัดเก็บวัตถุหรือคลังศิลปวัตถุ
ประวัติศาสตร์ไม่ต้องกลายเป็นสิ่งล้าสมัย
พร้อมกับการรอบรูปที่ฝุ่นเกาะหรือจารึกที่ขึ้นคราบเหลือง
เรื่องราวสามารถถ่ายทอดผ่านอิม
และนำเสนอด้วยสื่อทันสมัยที่สามารถเข้าถึงได้

⁷ สำหรับผู้ที่สนใจสามารถอ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาการของพิพิธภัณฑอื่นๆ ในสิงคโปร์ได้ใน ปณิตา สรรวาสี (2549) และ Ting (2015b).

⁸ เนื้อหาเกี่ยวกับงานศูนย์มรดก เช่น ศูนย์มรดกไชนาทาวน์ ใน สมรักษ์ ชัยสิงห์กานานนท์ (2553) และ ศูนย์มรดกมาเลย์ ใน Tantow (2009).

ข้อความข้างต้นมาจากเอกสารของคณะกรรมการมรดกแห่งชาติที่กล่าวถึงภาพลักษณ์ “ใหม่” ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ ที่เกิดจากการบูรณะอาคารพิพิธภัณฑ์และปรับปรุงการจัดแสดงและเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อ ค.ศ. 2006 (อ้างใน Tan 2010, 133) อนึ่ง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ รับเอาเค้าโครงประวัติศาสตร์ของคณะกรรมการมรดกแห่งชาติมาเป็นแนวทางในการพัฒนาเนื้อหาของนิทรรศการ และกำหนดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบโจทย์ความเปลี่ยนแปลงของสังคม

ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาและการจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ โดยอาศัยข้อมูลจากการสำรวจเมื่อ ค.ศ. 2008 และ ค.ศ. 2015 ในที่นี้ เนื้อหาในบทความไล่เรียงการจัดแสดงนิทรรศการถาวรอย่างย่อไว้ เพื่อฉายให้เห็นความเปลี่ยนแปลงของทั้งสองช่วงเวลา วัตถุพิพิธภัณฑ์ที่กล่าวถึงเป็นส่วนประกอบการเล่าเรื่อง ด้วยสื่อสมัยใหม่ และ “ลูกเล่น” เพื่อให้คนรุ่นใหม่หรือเยาวชนสนใจกับเนื้อหาการจัดแสดงกลายเป็นกลวิธีในการถ่ายทอดเรื่องราว

ช่วง ค.ศ. 2006 - 2013 นิทรรศการถาวรจัดแบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ หอประวัติศาสตร์และหอเรื่องเล่าวัฒนธรรม ผ่านเรื่องราวของอาหาร มหรสพ ภาพถ่าย และเครื่องแต่งกาย ในหอประวัติศาสตร์ อยู่ในบริเวณที่เป็นส่วนต่อขยายของอาคารโดยกำหนดให้ผู้เยี่ยมชมสามารถเลือกเส้นทางการเรียนรู้ได้ 2 เส้นทาง หนึ่ง เรื่องเล่ากระแสหลัก หรือ สอง เรื่องเล่าส่วนบุคคล โดยผู้ชมสามารถเดินตัดข้ามไปมา นั้นหมายถึง การใช้บันทึกทางประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์คำบอกเล่าเป็นส่วนขยายให้เห็นชุดประสบการณ์ที่แตกต่างกันของผู้คนในแต่ละช่วงเวลาประวัติศาสตร์ ผู้ชมจะได้รับเครื่องเสียงพกพาที่สามารถฟัง-ชมข้อมูลแบบดิจิทัลเพิ่มเติมจากการจัดแสดงวัตถุ ป้ายบรรยายประเด็นหัวข้อ และป้ายวัตถุ

เรื่องราวไล่เรียงเหตุการณ์ตามเวลาทางประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ศตวรรษที่ 14-15 ดินแดนเทมาเล็ก่อนการมาถึงของอังกฤษ ในบริเวณนี้อาศัยหลักฐานทางโบราณคดีและภาพยนตร์ 360 องศา ในการตีความสภาพสังคมด้วยละครเชิงประวัติศาสตร์ จากนั้น การตั้งสถานีการค้า (1819-1824) แหล่งรวมการค้า (ทศวรรษ 1820-1860) เมืองท่า (ทศวรรษ 1870-1890) สมัยใหม่ (ทศวรรษ 1900-1940) ปรากการ (1941-1942) การยึดครองของญี่ปุ่น (1942-1945) เกราช (1945-1959) ชาติใหม่ (1959-1972)

ทิศทางของการเล่าเรื่องพยายามแสดงให้เห็นสภาพของสังคมที่สะท้อนจากมุมมองของคนสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการและกลุ่มผู้อาศัยในสังคม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไถ่เรียงให้เห็นความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากนโยบายของผู้ปกครองที่ส่งผลกระทบต่อสังคมในภาพรวม การพัฒนาเป็นเมืองท่าการค้า การพัฒนาสถาบันการศึกษา การจัดการระบบทางสังคมที่อาศัยกลไกดั้งเดิม เช่น สมาคมตระกูล (แซ่) ความช่วยเหลือกันในระหว่างคนจากภูมิสำเนาเดียวกัน ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เหล่านี้หยุดชะงักลงเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ผู้คนในสิงคโปร์โดยเฉพาะคนจีนได้รับผลกระทบทั้งความเป็นอยู่และความปลอดภัยในชีวิตภายหลังสงครามเกิดปัญหาการเรียกร้องอิสรภาพและปัญหาความขัดแย้งของพรรคการเมืองต่างอุดมการณ์ จนถึงการได้รับชัยชนะของพรรคกิจประชาชน (People's Action Party: PAP) และผลงานต่างๆ ในการพัฒนาของพรรครัฐบาล

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ ฤทธิพิภกษวิจารย์จากกลุ่ม/สมาคมเอกชนที่กึ่งขาเกี่ยวกับบทบาทของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในรายงานของเควิน ตัน ในนามของสมาคมมรดกสิงคโปร์ กล่าวว่า "การนำเสนอมีวัตถุจริงเพียง 800 ชิ้น และฉากการจัดแสดงและสื่อสมัยใหม่ นับว่าลดทอนบทบาทของการเป็นผู้รักษา (keeper) พื้นที่จัดแสดงทั้งหมดกลายเป็นโลกเสมือนมากกว่าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติที่ควรจะเป็น" ตามสายตาของตัน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติไม่ควรเป็นศูนย์ตีความ (interpretive center) และลำพังด้วยการนำเสนอประวัติศาสตร์ไม่แตกต่างจาก "Images of Singapore" บนเกาะเซนโตซา ที่ให้ความสำคัญกับการเล่าเรื่องอย่างหยาบๆ มากกว่าการตีความจากหลักฐาน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติที่ปรับปรุงใหม่จึง "มิใช่เป็นผู้รักษาประวัติศาสตร์สิงคโปร์ กลับกลายเป็นเพียงผู้เล่าเรื่องเท่านั้น" (Tan 2010, 134-135)

ข้อวิจารณ์ต่างๆ ไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงมากนัก เพราะการจัดแสดงภายหลังการปรับปรุงนิทรรศการถาวรและเปิดให้บริการเมื่อ ค.ศ. 2015 ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ วางโจทย์ของการสื่อสารกับมวลชนมากกว่า หรืออีกนัยหนึ่ง พิพิธภัณฑ์สถานฯ พยายามสร้างนิยามใหม่ของ "พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ"

การนำเสนอภายหลังการปรับปรุงนิทรรศการ ค.ศ. 2015 ในหอประวัติศาสตร์ ยังคงยึดการเล่าเรื่องตามพัฒนาการประวัติศาสตร์แต่ลดทอนเรื่องราวให้กระชับมากขึ้น เริ่มจาก

ภาพ 2 ฉากตอนของเปลี่ยนผ่านการปกครองของสิงคโปร์สู่รัฐเอกราช ที่ใช้สื่อสัททัศน์และสิ่งพิมพ์ประวัติศาสตร์ที่ขยายใหญ่ในการสื่อสารกับผู้ชม ส่วนหนึ่งของนิทรรศการถาวร ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ ค.ศ. 2015 (ภาพ: ชิวสิทธิ์ บุญเกียรติ ค.ศ. 2015)

สิงคโปร์ (ทศวรรษ 1299-1818) อาณานิคมอังกฤษ (1891-1941) การยึดครองของญี่ปุ่น (1941-1945) สิงคโปร์ (1945-ทศวรรษ 1980) นอกจากนี้ เส้นทางการชมถูกบังคับตามเนื้อหาหลัก ไม่มีทางเลือกในการชมประสบการณ์ส่วนบุคคลอย่างที่ปรากฏในนิทรรศการระยะก่อนหน้า

เนื้อหาในช่วงต้น ยุคก่อนการมาถึงของอังกฤษคงอาศัยหลักฐานทางโบราณคดี โดยเฉพาะจารึกย้อนกลับไปในคริสต์ศตวรรษที่ 14 ฉากจำลองหมู่บ้านชาวประมงและชาวเล ฉายบนฉากรับภาพขนาดใหญ่ โดยมีการจัดแสดงตัวอย่างสินค้าด้านหลังเรือเดินสมุทรจำลองขนาดใหญ่ ส่วนเนื้อหาในช่วงอาณานิคมใช้การจัดแสดงนิทรรศการถาวรเดิมบางส่วน แต่เรื่องราวการยึดครองของญี่ปุ่นและการเรียกร้องเอกราช ปรับใช้นิทรรศการเดิมบางส่วนและเสริมวัตถุจัดแสดงใหม่ เช่น รถหุ้มเกราะ ในส่วนช่วงท้ายของนิทรรศการ เนื้อหาตั้งแต่ทศวรรษ 1960 ได้รับการขยายเพิ่มเติมอย่างมาก

ภาพ 3 ฉากโครงการพัฒนาต่างๆ การศึกษา การเคหะ สาธารณสุข สะท้อนให้เห็นกระบวนการพัฒนาชาติที่ดำเนินจนถึงปัจจุบัน ส่วนหนึ่งของนิทรรศการถาวร ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ ค.ศ. 2006-2013 (ภาพ: ชยุตม์ ประกอบแก้ว ค.ศ. 2008 โดยความอนุเคราะห์จาก ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร [องค์การมหาชน])

ภาพ 4 การพัฒนาประเทศสู่สังคมอุตสาหกรรม ในทศวรรษ 1970-1980 เพื่อขับเคลื่อนความสำเร็จการพัฒนาประเทศของรัฐบาลและเตรียมยานสู่การเป็นโลกนคร ส่วนหนึ่งของนิทรรศการถาวร ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ ค.ศ. 2015 (ภาพ: ชิวสิทธิ์ บุญเกียรติ ค.ศ. 2015)

หากเปรียบเทียบการจัดแสดงนิทรรศการถาวร ค.ศ. 2006 และ ค.ศ. 2015 เฉพาะเนื้อหาตั้งแต่ทศวรรษ 1960 - 1980 จะพบว่า ในนิทรรศการ ค.ศ. 2006 นำเสนอผลงานของรัฐบาลในด้านต่างๆ โครงการที่อยู่อาศัย การพัฒนาด้านการศึกษาวิจัย การพัฒนาอุตสาหกรรม การถ่ายทอดเนื้อหาแสดงให้เห็นในห้องสุดท้ายของนิทรรศการถาวร โดยมีการจำลองลักษณะคล้ายอาคารในขั้นตอนการก่อสร้าง เหล็กเส้นที่มัดไว้เป็นแกนของผนังโผล่ให้เห็นอย่างชัดเจน ภาพขาว-ดำจำนวนมากมาขนาดไม่ใหญ่นักจัดแสดงประกอบกับวิดีโอจากภาพข่าวหรือการบันทึกคำสัมภาษณ์ของผู้บุกเบิกในกิจการของรัฐ

การนำเสนอเนื้อหาในนิทรรศการเกี่ยวกับช่วงทศวรรษเดียวกันแตกต่างกันอย่างมากในการจัดแสดง ค.ศ. 2015 เรื่องราวได้รับการขยายเป็น 3 ส่วนการจัดแสดง การพัฒนาอุตสาหกรรมได้รับการจัดแสดงด้วยฉากจำลองสายพานการผลิตและตัวเลขทางเศรษฐกิจด้วยอินโฟกราฟิก (infographic) ในแต่ละช่วงทศวรรษ จากนั้นเป็นการกล่าวถึงสภาพความเป็นอยู่ในอาคารการเคหะที่จำลองการตกแต่งภายในห้องชุดด้วยเครื่องเรือนในช่วงทศวรรษ 1970-1980 ส่วนสุดท้ายแสดงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่การจัดการมลพิษทางน้ำในแม่น้ำสิงคโปร์ที่ใช้งานแอนิเมชันเพื่อแสดงวิสัยทัศน์ของ ลี กวน ยิว ปรากฏตัวเขยิบตระหนกบนหัวเรือที่แหวกเข้าไปในน้ำเน่าเหม็น ภาพต่อมาฉายให้เห็นความสำเร็จในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และการโยกย้ายผู้คนที่เคยอยู่ในเรือนแถวปากแม่น้ำสิงคโปร์ อีกส่วนหนึ่งนำเสนอโครงการเมืองในสวนในการจัดการด้านนิเวศเพื่อการใช้ชีวิตของคนสิงคโปร์อย่างรื่นรมย์ ฉากดังกล่าวอาศัยการจำลองต้นไม้ขนาดใหญ่ไว้กลางห้อง และเปิดพื้นที่สนามหญ้าจำลองที่ผู้ชมสามารถแวะพัก

นิทรรศการปิดฉากด้วยงานจัดวางศิลปะที่เป็นเสมือนการสรุปเหตุการณ์สำคัญตลอดเส้นทางประวัติศาสตร์ ด้วยระบบภาพและเสียงที่ฉายลงแบบจำลองของเมืองสีขาว เพื่อรองรับภาพในรูปแบบผลงานศิลปะดิจิทัล พร้อมเสียงประกอบฉาก ก่อนทางออกนิทรรศการ แสดงภาพอินโฟกราฟิกบนผนังขนาดใหญ่กล่าวถึงกิจการสำคัญที่ทำให้สิงคโปร์สามารถเป็นประเทศสำคัญในระดับนานาชาติ ทั้งท่าอากาศยาน ท่าเรือ และภาคการผลิตอื่นๆ เพื่อบอกกล่าวการทะยานขึ้นเป็นโลกนคร (global city)

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์มีเป้าหมายและกระบวนการทำงานที่แตกต่างอย่างมากจากพิพิธภัณฑ์รพีเฟลส์ การสะสมวัตถุและกระบวนการทำงานในศตวรรษที่แล้วจนถึงต้นศตวรรษที่ 21 สะท้อนพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงเชิงความหมายงานพิพิธภัณฑ์ในบริบทสิงคโปร์ ในกาลปัจจุบันพิพิธภัณฑ์กลายเป็นกลไกอย่างสำคัญของรัฐบาลสิงคโปร์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ ทำหน้าที่สื่อสารหรือพยายามสร้างสำนึกในการเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชาติ

ในส่วนสุดท้าย ผู้เขียนจะวิเคราะห์บางแง่มุมเกี่ยวกับพัฒนาการพิพิธภัณฑ์ ข้อวิเคราะห์นำเสนอให้เห็นถึงชุดความรู้และวิธีการทำงานของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สิงคโปร์ในปัจจุบัน ได้ทาบทับชุดความทรงจำของเจ้าอาณานิคม ในเวลานี้ พิพิธภัณฑ์สถานฯ ไม่ได้ทำหน้าที่ “ศูนย์กลางของความรู้/การคำนวณ” และ “เครื่องมือในการรักษา/การถ่ายทอดความเป็นอารยะ” ดังเช่นการจัดเก็บตัวอย่างธรรมชาติวิทยาอย่างที่เคยเป็น แต่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติกลายเป็น “ศูนย์กลางในการคำนวณ” ในแบบใหม่ นั่นคือการมุ่งมองภาคปฏิบัติการของประชาชนที่ควรจะเป็นในโลกที่รัฐบาลได้กำหนดทิศทางของประเทศไว้อย่างแน่นอนหา การสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองผ่านเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ที่มุ่งไปข้างหน้าด้วยกลวิธีการสื่อสารที่ “ถูกจริต” กับคนรุ่นใหม่ ทั้งความทันสมัยและความสำเร็จที่ทุกคนจะต้องร่วมเป็นฟันเฟืองตัวหนึ่งในสายตาของรัฐบาล

ความทรงจำถูกแทนที่

พิพิธภัณฑ์เป็นองค์กรที่ผลิตความรู้ผ่านปฏิบัติการพิพิธภัณฑ์ การวิจัย และการจัดแสดงความรู้ด้วยเหตุนี้ พิพิธภัณฑ์ได้สร้างอำนาจในการนิยามวัฒนธรรม (Sherman and Rogoff (eds.) 1994) พิพิธภัณฑ์รพีเฟลส์และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ สร้างขึ้นด้วยแนวคิดและในบริบททางประวัติศาสตร์ที่แตกต่าง ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึงการแทนที่ของปฏิบัติการและกรอบเป้าหมายของพิพิธภัณฑ์ในแต่ละช่วงเวลา การปรับเปลี่ยนดำเนินตามผู้ที่ถือครองสิทธิอำนาจในการนิยามความรู้/วัฒนธรรม ในที่นี้ ผู้เขียนหยิบยกการสะสมวัตถุพิพิธภัณฑ์และเป้าหมายของพิพิธภัณฑ์ในการวิเคราะห์

ตั้งแต่ช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ถึงต้นศตวรรษที่ 20 พิพิธภัณฑ์รพีเฟลล์เน้นการทำงานในกรอบคิดของธรรมชาติวิทยา ซึ่งจะต้องประกอบด้วยวัตถุทางธรรมชาติ (สัตว์ พืช แร่ธาตุ) และศิลปวัตถุ (ทั้งผลงานศิลปะชั้นสูงและสิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์) เพื่อนำมาสู่การอธิบายให้มนุษย์เข้าใจสภาพแวดล้อมทางกายภาพและความคิดเชิงนามธรรม (Pearce 1993, 98-99) ภัณฑารักษ์และผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ออกเดินทางสำรวจและจัดเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิตและวัตถุทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือแลกเปลี่ยน/รับบริจาคจากนักเดินทาง หมอสอนศาสนา หรือผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่อื่น พิพิธภัณฑ์รพีเฟลล์แสดงบทบาทของ “สารานุกรม” ที่พยายามอธิบายสรรพสิ่งในอาณาบริเวณที่เจ้าอาณานิคมครอบครอง

แม้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ รับ “มรดก” จากพิพิธภัณฑ์รพีเฟลล์ตั้งแต่ ค.ศ. 1960 แต่กลับมาให้คุณค่ากลุ่มวัตถุทางวัฒนธรรมแตกต่างไปมากยิ่งขึ้น นอกจากวัฒนธรรมที่มาจากคาบสมุทรมาเลย์และหมู่เกาะอินโดนีเซีย ยังได้ขยายการสะสมไปยังอาณาบริเวณอื่นในเอเชียในตลอดทศวรรษ 1980-1990 (National Museum (Singapore) and Chee 1987, 14) วัตถุทางวัฒนธรรมมิได้มีความหมายถึง “ความเป็นอื่น” ดังเช่นในพิพิธภัณฑ์รพีเฟลล์สมัยอาณานิคม หากแต่วัตถุเหล่านั้นกลับได้รับการตีความว่าเป็น “วัฒนธรรมของบรรพชน” คนอพยพผู้บุกเบิกและสร้างชาติสิงคโปร์ในทุกวันนี้

เมื่อความเปลี่ยนแปลงของเมืองเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากแผนพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจของรัฐบาลสิงคโปร์ “วัตถุพยาน” จากอาคารบ้านเรือนหรือเครื่องพิธีของประเพณีที่ไม่ได้รับการสืบทอด เหล่านี้กลายเป็นวัตถุสะสมของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ วัตถุฉายภาพการพัฒนาของชาติ ในการจัดแสดงนิทรรศการตั้งแต่ ค.ศ. 2006 วัตถุประกอบการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ชาติ โดยเรียงร้อยเข้ากับความจริงของชาติที่พลเมือง (ในกำกับของรัฐสิงคโปร์) ร่วมฟันฝ่าอุปสรรค ทั้งนี้ เรื่องราวของการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ คงทอดยาวสู่อนาคต และหวังให้ผู้ชมโดยเฉพาะพลเมืองของตนร่วมก่อสร้างสืบต่อไป

พัฒนาการของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์ เผยให้เห็นวาทกรรมที่เข้ามากำกับการใช้ประโยชน์พิพิธภัณฑ์เพื่อตอบโจทยภาวะปัจจุบันของรัฐบาลสิงคโปร์ ในเวลานี้ “โลกนคร” ที่ปรากฏในช่วงท้ายของนิทรรศการถาวร ค.ศ. 2015 กำหนดตำแหน่งแห่งที่ของ “ความเป็นศูนย์กลาง” ทางเศรษฐกิจหรือตลาดการท่องเที่ยว ในเวลานี้ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์

คงรักษาสถานภาพความเป็นศูนย์กลางของความรู้ในที่นี้ ประวัติศาสตร์ฉบับทางการ ที่สังคม
สิงคโปร์เดินเป็นเส้นตรงจากอาณานิคมสู่การสร้างชาติ รัฐบาลในฐานะผู้ปกครองต้องการฉาย
ให้พลเมืองของตนพึงคิดและปฏิบัติกับโจทย์ที่ได้ตั้งไว้ นั่นคือ “ประเทศที่ก้าวสู่ความเป็น
ศูนย์กลาง” ในอีกคำรบหนึ่ง

รายการอ้างอิง

เอกสารภาษาไทย

- ชีวลีสิทธิ์ บุญยเกียรติ. 2557. “การเมืองเรื่อง ‘ย่านประวัติศาสตร์’ ในสิงคโปร์.” หน้าจั่ว 11: 130–151.
- ปณิตา สระวาสี. 2549. “มรดกสนทนา: เวลา พื้นที่ และวิสัยทัศน์ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสิงคโปร์.” *จุลสารหอจดหมายเหตุธรรมศาสตร์* 9(2549): 56-71.
- สมรักษ์ ชัยสิงห์กานานนท์. 2553. “ศูนย์มรดกวัฒนธรรมไชน่าทาวน์: ตำนานแห่งความทนทุกข์.” ใน *พิพิธภัณฑ์สิงคโปร์*, บรรณาธิการโดย ชีวลีสิทธิ์ บุญยเกียรติ, 18–41. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

เอกสารภาษาอังกฤษ

- Barnard, Timothy P. 2014. “The Raffles Museum and the Fate of Natural History in Singapore.” In *Nature Contained: Environmental histories of Singapore*, edited by Timothy P. Barnard, 184–211. Singapore: NUS Press.
- Bloembergen, Marieke, and Beverley Jackson. 2006. *Colonial Spectacles: The Netherlands and the Dutch East Indies at the world exhibitions, 1880-1931*. Singapore: Singapore University Press.
- Bouquet, Mary. 2012. *Museums: A visual anthropology*. London; New York: Berg.
- Cohn, Bernard S. 1996. *Colonialism and Its Forms of Knowledge: The British in India*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Errington, Shelly. 1998. *The Death of Authentic Primitive Art and Other Tales of Progress*. Berkeley: University of California Press.
- Fischer-Tine, Harold. 2005. “Britain’s other Civilizing Mission: Class prejudice, European ‘loaferism’ and the workhouse-system in colonial India.” *The Indian Economic and Social History Review* 42(3): 295-338.
- Gopinathan, Saravanan. 1988. “Being and Becoming: Education for values in Singapore.” In *The Revival of Values Education in Asia and the West*, edited by William

- K. Cummings, Saravanan Gopinathan, and Yasumasa Tomoda, 131–145. *Comparative and International Education Series*, v. 7. Oxford, England; New York: Pergamon Press.
- Guan, Kwa Chong. 2011. "Transforming the National Museum of Singapore." In *Rethinking Cultural Resource Management in Southeast Asia: Preservation, development, and neglect*, edited by John N. Miksic, Geok Yian Goh, and Sue O'Connor, 201–216. London; New York: Anthem Press.
- Kathirithamby-Wells, Jeyamalar. 2009. "Peninsular Malaysia in the Context of Natural History and Colonial Science." *New Zealand Journal of Asian Studies* 11(1): 337–374.
- Kong, Lily, and Brenda S. A. Yeoh. 1996. "Social Constructions of Nature in Urban Singapore." *Southeast Asian Studies* 34(2): 402–423.
- Lidchi, Henrietta. 1997. "The Poetics and the Politics of Exhibiting Other Cultures." In *Representation: Cultural representations and signifying practices*, edited by Stuart Hall, 153–208. London; Thousand Oaks, Calif: Sage in association with the Open University.
- Luyt, Brendan. 2006. "Imagining the User in the Raffles Library and Museum, Singapore: 1874 to 1900." Paper presented at the World Library and Information Congress: 72nd IFLA General Conference and Council, 20–24 August 2006, Seoul.
- Luyt, Brendan. 2010. "Collectors and Collecting for the Raffles Museum in Singapore: 1920–1940." *Library & Information History* 26(3): 183–195.
- National Museum (Singapore), and Eng-Lee Seok Chee (eds.) 1987. *Treasures from the National Museum*, Singapore. Singapore: The Museum.
- Osborne, Megan S. 2008. "Early Collectors and Their Impact on the Raffles Museum and Library." *The Heritage Journal* 3: 1–15.
- Pearce, Susan M. 1993. *Museums, Objects, and Collections: A cultural study*. Washington, D.C.: Smithsonian Institution Press.

- Sherman, Daniel J., and Irit Rogoff, eds. 1994. *Museum Culture: Histories, discourses, spectacles*. Media & Society series(6). Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Simpson, Moira G. 1996. *Making Representations: Museums in the post-colonial era*. London; New York: Routledge.
- Suryadinata, Leo. 1990. "National Ideology and Nation-Building in Multi-Ethnic States." In *In Search of Singapore's National Values*, edited by Jon S. T. Quah, 91–105. Singapore: Institute of Policy Studies.
- Tan, Kevin Y. L. 2010. "The National Museum as Maker and Keeper of Singapore History." In *The Makers & Keepers of Singapore History*, edited by Kah Seng Loh, Kai Khiun Liew, and Singapore Heritage Society, 122–136. Singapore: Ethos Books and the Singapore Heritage Society.
- Tantow, David. 2009. "Globalisation, Identity and Heritage Tourism: A Case Study of Singapore's Kampong Glam." PhD thesis, National University of Singapore.
- Taylor, Paul Michael. 2002. "A Collector and His Museum: William Louis Abbott (1860–1936) and the Smithsonian." In *Treasure Hunting?*, edited by Reimer Schefold and Han F. Vermeulen. Leiden: CNWS.
- Ting, Kennie. 2015a. *Singapore Chronicles: Heritage*. Singapore: Institute of Policy Studies & Straits Times Press.
- Ting, Kennie. 2015b. "Museums in Singapore: A short history." *MuseSG* 8(2): 18–25.
- Vergo, Peter, ed. 1989. *The New Museology*. London: Reaktion Books.
- Yeo, George. 1989. "Importance of Heritage and Identity." In *Speeches: A bimonthly selections of ministers speeches*, Vol. 131. Singapore: Ministry of Communications and Information.
- Yeoh, Brenda, and Lily Kong. 2003. *The Politics of Landscapes in Singapore: Constructions of "nation"*. Syracuse: Syracuse University Press.